

به مناسبت پنجمین سال درگذشت محمد بسته نگار

مرد عمل

دکتر مصدق در زیر یکی از تصاویر خود نوشته است :

" به کسانی که وقتی پای مصالح عموم به میان می‌آید از مصالح خصوصی و نظریات شخصی صرف‌نظر می‌کنند. به کسانی که در سیاست مملکت اهل سازش نیستند. و تا آنجا که موفق شوند مرد و مردانه می‌باشند و یک دندگی به خرج می‌دهند و باز به کسانی که در راه آزادی و استقلال ایران عزیز از همه چیز خود می‌گذرند این عکس ناقابل اهدا می‌شود."

محمد بسته نگار متولد 1320 در تهران ، از اوان جوانی پا به عرصه سیاست گذاشت . حضور در مسجد هدایت و آشنایی با آیت الله سید محمود طالقانی در جهت دهی و سمت گیری فعالیت های اجتماعی او تاثیر بسزایی داشت . فعالیت های سیاسی - اجتماعی بسته نگار که در خانواده های مذهبی تربیت شده بود با الهام از آموزه های دکتر مصدق در بستری ملی شکل گرفت و به همین دلیل با تاسیس نهضت آزادی ایران او به عضویت آن درآمد.

بسته نگار تا پیش از حوادث خرداد 1342 که به سرکوب مردم و بازداشت گسترده نیروهای سیاسی منجر شد دوبار سابقه بازداشت به دلیل فعالیت علیه رژیم شاه بازداشت و مدتی را در زندان گذراند. او در سال 1342 به همراه عده دیگری از اعضای نهضت آزادی دستگیر و محاکمه و به چهار سال زندان محکوم شد.

بسته نگار در دوران بازداشت در زندان قصر یک خاطره به یادماندنی از خود به جا گذاشت. به نوشته مهندس سحابی ، در جریان برخوردی که میان بسته نگار و یکی از مسئولان زندان پیش آمد ، او تحمل توهین های مامور مزبور را نکرد و یک سیلی به گوش مامور زد . پی‌آمد این برخورد او را به زندان انفاردی فرستادند.

بازداشت چهارم او در ساسل 1351 صورت گرفت و بدین سان او که به دلیل فعالیت اجتماعی و بازداشت و زندان از ادامه تحصیل در رشته حقوق دانشگاه تهران محروم شده بود تا پیش از سال 1357 عملاً جز فعالیت های سیاسی - اجتماعی دلمشغولی دیگری نداشت. بسته نگار این ویژگی ها را بعد از انقلاب سال 57 و تا پایان عمر، با خود به همراه داشت و هیچ گاه بدون آنها نزیست.

بسته نگار یکی از مصادیق آن جمله شادروان دکتر مصدق بود که در ابتدا آورده شد. مصالح عمومی، سازش ناپذیری، گذشتن از همه چیز خود در راه آزادی و استقلال کشور که مصدق به آنها اشاره کرده است در وجود بسته نگار کاملاً مشهود بود.

او که تا پیش از انقلاب همراه با آیت الله طالقانی بود و بعد از انقلاب از جمله نزدیکترین دوستان و یاران مرحوم مهندس عزت الله سحابی به مشار می رفت، همچون آنها به جز حضور در فعالیت های اجتماعی و سیاسی، انس و الفتی همیشگی با مطالعه و تحقیق داشت و به همین جهت یادداشت ها و مقالات متعددی در زمینه های گوناگون از خود به جا گذاشت. مناره ای در کویر، مبانی دموکراسی و جامعه مدنی در حکومت علی(ع)، اندیشه سیاسی، آیت الله طالقانی، اندیشه سیاسی مهند سابزرگان، حقوق بشر از منظر اندیشمندان، دموکراسی ش.رایی در جمهوری اسلامی، اندیشه سیاسی مهندس عزت الله سحابی و دکتر یدالله سحابی برخی از کتاب هایی است که از سوی مرحوم بسته نگار منتشر شده اند.

محمد بسته نگار سرانجام در 18 تیر 1396 چهره در نقاب خاک کشید.